

Už pred 3 až 5 tisíc rokmi bolo nad Štitármí na vrchole Žibrice hradisko.

Predpokladá sa, že plocha tohto hradiska bola cca 9 ha.

V tom období na území dnešnej obce vzniklo sídlisko doby bronzovej, ktoré je doložené viacerými archeologickými nálezmi.

V Slovenskom lexikóne sa uvádza, že v terajších Štitároch (vtedajší názov Schitár, Sitár), sa od X. do XII .storočia vyrábali štíty.

Toto tvrdenie sa opiera o skutočnosť, že starobylý názov našej obce Schitár označoval výrobcu štítov alebo bojovníka so štítom.

Prvá písomná zmienka o Štitároch sa nachádza v druhej Zoborskej listine z roku 1113 z nášho najstaršieho benediktínskeho kláštora sv. Hypolita.

V nej sa uvádza, že tento kláštor vlastní v lokalite „Sitár“ 4 poplužia zeme.

(1 poplužie je veľkosť zeme, ktorú jeden oráč so záprahom porie za jeden deň).

Postupne sa menil spôsob písania názvu našej obce následným spôsobom:

„Sitár, Schitár, Chytár, Chatár“, neskôr Chithar (1302), Csitar (1773), Čitáry (1920), Dolné Štitáry (1927), Dolné Štitáre (1948).

Keď mladý šľachtic menom „IVANKA“ v roku 1241 zachránil pred Nitrou kráľovi Belovi IV. život pred Tatármi, dostal od neho značné územie s niekoľkými obcami a bývalé hradisko, ktoré tento šľachtic prebudoval na hrad „Gýmeš“.

Pre neprijatie tohto šľachtica medzi uhorskú šľachtu mu panovník pozmenil meno na „Forgáč“ z rodu Ivanka.

Neuvádza sa presný rok, ale bolo to v rozsahu rokov 1242 – 1250.

Štitáre potom prešli o majetku Gýmešského zemepána „Forgáča“.

V roku 1348 patrila obec panstvu Jelenec, neskôr viacerým zemepánom.

V období tureckej expanzie bola obec v roku 1576 vypálená.

Obec prežila nielen toto kruté obdobie, ale aj obdobie kolektivizácie, socializácie, v rokoch 1979 – 2002.

Dominantou obce sú: Rímsko - katolícky klasicistický kostol z roku 1785, ktorý dal postaviť Krištof Migazzi. Je zasvätený svätému Imrichovi, ktorý je patrónom obce Štitáre a tiež približne 350 rokov stará Lipa veľkolistá, ktorá je v zozname chránených stromov.